

ningen ind til de Centrere, der have dannet sig. Jeg mener, at naar man faar Midler af Statskassen til Fremskaffelsen af gode Arbejderboliger, skulle de lige saa godt komme Arbejderne til gode i den ene Ende af Landet som i den anden, og jeg vil derfor meget anbefale, at man stemmer for denne Ordning, som giver Ministeren Raadighed til at anvende Midlerne ogsaa til Arbejderboliger, der ligge uden for det her omtalte Omraade, Kjøbenhavn og Købstæderne.

Fogtmann: Da denne Sag var til 1ste Behandling, anbefalede jeg den, jeg vil ikke sige ud fra et agrarisk, men i ethvert Tilfælde ud fra en provinsiel Betragtning. En Lov som denne vil sandsynligvis, eller saa godt som sikkert, altid finde sin første Virkeplads i Hovedstadens eller i Købstædernes Omegn, og først Tid efter anden vil man længere ude i Provinserne rigtig opdage dens Betydning og Værdi og ordne sig saaledes, at man kan drage Nytte af den. Netop ud fra denne Betragtning anbefalede jeg at fremme den Tanke, som ligger i denne Lov, paa et saa fyldigt Grundlag som muligt. Jeg kan heller ikke sige andet, end at det ærede Finansudvalg i den Henseende fuldstændig har svaret til mine Forventninger, idet det har foretaget to ogsaa efter min Mening nødvendige Udvidelser af Loven. Den ene angaar den Kapital, der kan disponeres over, den anden en Udvidelse af det territoriale Omraade. Det er vistnok Medlemmerne bekendt, og det er muligt, at Finansudvalgets Medlemmer nøje have undersøgt den Sag, at hvis man var standset ved de 4 Millioner i alt, som Lovforslaget omhandler, vilde man have været meget nær paa Vej til at have vedkommende Kapital opbrugt omtrent samtidig med, at den blev bevilget. Det kan vel ikke nøje overses, men saa nogenlunde have vel Finansudvalgets Medlemmer kunnet danne sig en Mening derom, og jeg finder det derfor meget paaskønnelsesværdigt særlig fra et Provins-Synspunkt set, at Finansudvalget har lagt en Million til den Sum, der er stillet til Disposition. Det kan kun glæde mig, at det ærede Medlem for Verninge (Holm) ikke — i ethvert Tilfælde ikke for Øjeblikket — har Magt til at standse denne Sags sunde og naturlige Udvikling, hvad han tidligere har haft.

En anden Ting peger ogsaa i Retning af at slette den gamle Begrænsning. Det har jo været Bestemmelsen, at disse Bygninger skulde ligge i Nærheden af Hovedstadens eller i Byernes umiddelbare Nærhed,

men det har allerede vist sig, at der let findes andre Egne, hvor Forholdene ere af den selv samme Natur, og det ganske særlig, hvor der findes industrielle Foretagender eller andet lignende, og hvor der maaske er endnu vanskeligere Forhold at magte end Forholdene i Kjøbenhavn og de større Byer. Jeg vil ogsaa hævde, at denne Sag kommer tidnok. Jeg ser ikke saa mistrøstigt paa det som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), der beklagede sig over, at det havde været saa længe, inden man kom til denne anden Behandling. Jeg ved ikke, hvorfor det har været saa længe, og det blander jeg mig heller ikke i, men jeg fastholder kun, at det er kommet tidnok. Denne Sag er saa let overskuelig, at den næppe vil fordrø lang Overvejelse eller grundig Undersøgelse. Det har den faaet en Gang ved Lovens oprindelige Tilbliven. Det Supplement til Loven, som nu foreslaas, kan ikke kræve en saadan Undersøgelse. Der er Spørgsmaalet kun om Ja eller Nej. Der skal kun overvejes, om man vil støtte disse gode og sunde Bestræbelser, eller om man vil nægte dem sin Støtte, og dertil behøves ikke lang Tid. Jeg vil derfor ikke være med til at lette Landstinget dets Ansvar ved at udtale en Beklagelse af, at vi her have været saa længe om det. Det er kun et Spørgsmaal om Forretningsgangen inden for Finansudvalget, hvorledes det vil fremme sine Sager, og efter min Mening er Tiden endnu tilstrækkelig. Naar vi dog alle vente, at Landstinget vil kunne gøre det store Finanslovsforslag færdigt i 14 Dage, vil det sikkert ikke kunne slide paa dets Kræfter, om det skal tage dette lille Lovforslag med med det samme. Saaledes er det, hvis de ville, og ville de ikke, er det saamænd ligegyldigt, om vi byde dem det i December eller i Marts.

Jeg er heller ikke enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Kreds i hans Betragtning af Kommunernes Stilling til denne Sag. Det ærede Medlem beklagede, at det ikke blev hans Meningsfællers Lovforslag, som jo er gaaet jævnsides med denne Sag, der nu er kommet til at ligge for, og han troede, vi vilde have været bedre hjulpede med deres Forslag. Jeg tror det nu ikke, og det af flere Grunde, navnlig ikke af den Grund, at Socialdemokraternes Forslag kun omhandler den Bestemmelse, at hvor der var Trang til Arbejderboliger, kunde der ske en Henvendelse til Kommunalbestyrelserne. Hvis de fandt Trangen begrundet, tog de fat paa Sagen og førte den igennem. Men